

SV Göteborg och Öckerö
2022-03-18

Inledning

Studieförbundet Vuxenskolan i Göteborg och Öckerö vill särskilt lyfta fram följande:

Folkbildningens själ ligger i dess pedagogik, cirkeln som den främsta lärformen och individens egna behov och drivkrafter som utgångspunkt. Vi pratar om det livslånga lärandet, om folkbildning, om folkhälsa, det demokratiska mötet mellan deltagarna. Vårt erbjudande för individen behöver dock ses i ljuset av vilket värde individen själv ger till vårt erbjudande – hur kan folkbildningen vara så relevant och efterfrågad att individen och samhället väljer den nu och i framtiden?

För SV Göteborg och Öckerö är det väsentligt att den övergripande organisationen ska formas utifrån vad vårt uppdrag är. Utifrån den långdragna processen vi haft lokalt med Göteborgs Stad angående ny bidragsmodell kan vi se att staden vill att folkbildningen ska spela en mer aktiv roll i att bekämpa gemensamma samhällsproblem som arbetsmarknadsfrågor, demokrati och jämställdhet samtidigt när staden vill att folkbildningen ska nå ut till fler. Om det är detta som är även statens syfte med folkbildningen från och med 2024 behöver uppdragen och organisationen ses över och justeras utifrån det. Frågan om avdelningarnas autonomi bör ses utifrån vad som blir en ändamålsenlig organisering givet det kommande statliga uppdraget.

Samtidigt är folkbildningen en underifrån-rörelse. Idé och verksamhet utgår ifrån individerna, det lokala behovet och lokala möjligheter. Avdelningarna har, och kommer ha, olika behov och utmaningar och därför skall verksamhetsinsatser och prioriteringar utgå från de lokala förutsättningarna. Nationellt kan vi komma överens om tematiska satsningar mer än målgruppsinsatser förutsatt att vi har ett tydligt nationellt uppdrag.

A. Vårt uppdrag i samhället och med individen

Remissfråga 1. *Ska SV:s odelade fokus ligga på folkbildning som skapas tillsammans med deltagaren och föreningslivet eller ska SV i högre utsträckning prioritera verksamhet där innehållet redan är skapat för deltagaren, i tydligare samklang med det offentliga och kopplat till samhällsutmaningar?*

Svar: Båda vägar är möjliga och kan innehålla bra folkbildning. Det ena bygger på individens behov och initiativ som den klassiska folkbildningen har som ideal; det andra på att lösa samhällsutmaningar och därmed kan behovet komma från det offentliga lika mycket som individen själv. Frågan är vad staten vill med folkbildning. I Göteborg har staden varit tydliga med att det är det sistnämnda som är att prioritera.

Remissfråga 2. *Borde SV upphöra med någon verksamhet som på ett lika bra sätt kan drivas av annan del i civilsamhället, privata företag eller där vårt anordnarskap idag generellt sett är lägre? a. Vilken typ av verksamhet skulle det i så fall innebära att vi inte prioriterade?*

Svar: Nej. SV ska fortsätta arbeta med den verksamhet som vi gör idag.

Remissfråga 3. Borde SV starta upp någon verksamhet som på ett lika bra eller bättre sätt kan drivas av SV men som idag drivs av annan del av civilsamhället eller privata företag? a. Vilken typ av verksamhet skulle det i så fall vara som vi startade upp?

Svar: SFI-undervisning. SV kunde också starta flera folkhögskolor och ge mer skraddarsydd utbildning, som bygger på folkbildningens pedagogik, inom folkhögskoleformen. Ett ytterligare alternativ kunde vara att bedriva föräldrastöd i samarbete med föreningar och det offentliga.

Remissfråga 4. SV finns till för den enskilda individen. Ska SV framöver lägga mest kraft på att nå enskilda individer genom att vara medskapande med det lokala föreningslivet eller genom att vända sig direkt till enskilda individer?

Svar: Båda. Detta beror också på hur det statliga anslagssystemet tar form.

Remissfråga 5. Borde samarbete och samverkan mellan studieförbunden öka eller är konkurrensen mellan studieförbunden viktig för att verksamheten ska utvecklas? a. Om samverkan borde öka: Inom vilka områden skulle samarbete och samverkan ge störst positiva effekter? b. Om konkurrensen är viktig: På vilket sätt ska SV skilja sig från övriga studieförbund?

Svar: Samverkan kan och bör öka men konkurrensen är inbyggd och den försvårar för alla studieförbunden. FBR kan stärka våra nischemråden, och därmed minska konkurrensen och öka samverkansmöjligheterna, genom styrning av medel. SV bör i så fall satsa mer på exempelvis funktionsrätt, integrationsarbete, hantverk/kultur och föreningsliv som finns inom dessa områden.

B. Vår målgrupp

Remissfråga 1. Ska vi främst prioritera att arbeta uppsökande för att nå dem vi tror har ett bildningsbehov och som kanske finns längre ifrån vår verksamhet eller ska vi arbeta mottagande med dem som kommer till oss och redan vet att de vill delta i vår verksamhet?

Svar: Svårt vägval. Den klassiska folkbildningen vill ha individens drivkrafter och behov som utgångspunkt. Uppsökande verksamhet innebär per automatik att folkbildningen når ut till fler men risker finns. SV Göteborg och Öckerö lutar ändå mest åt att framtidens folkbildning kan vara fri och frivillig även om fler informeras aktivt och nås av uppsökande verksamhet. Det är förmodligen hos dessa grupper de stora behoven av folkbildning finns.

Remissfråga 2. Borde SV satsa på att nå fler unga och minska vår målgrupps genomsnittliga ålder eller borde vi känna oss trygga i att vår målgrupp generellt sett fortsatt kommer att finnas bland de äldre?

Svar: Både och. Äldre har ett stort behov av folkbildning och social samvaro. Men verksamheten behöver utvecklas så att vi kan nå ut till fler unga.

Remissfråga 3. Är det viktigt att verksamheten tillsammans med våra samarbetsorganisationer ökar i jämförelse med hur det är idag? a. Är det viktigt att verksamheten med våra grundorganisationer ökar? b. Är det viktigt att verksamheten med våra medlems- och samverkande organisationer ökar?

Svar: Ja. Grundorganisationer är vårt stöd om det blåser, och vi är grundorganisationernas stöd. På lika sätt är det viktigt att vårt samarbete ökar med medlems- och samverkande organisationer förutsatt att det gagnar det övergripande syftet med folkbildningen: att nå ut till fler.

Remissfråga 4. Är det någon målgrupp som är särskilt viktig för SV där vi ser att vi kan göra en stor insats och som vi därför borde prioritera framför andra?

Svar: Nyanlända. Funktionsvarierade. Olika minoritetsgrupper.

C. Utformningen av vår verksamhet och vårt erbjudande

Remissfråga 1. Borde SV:s vision, verksamhetsidé och värdegrund bli ännu tydligare i all vår verksamhet, också inom till exempel allmänmarknad och populärmusik? a. På vilket sätt kan den bli det? / Varför borde den inte vara det? b. Vilka utmaningar ser ni med att göra det till en tydligare del i all verksamhet?

Svar: Vi upplever att värdegrunden och visionen finns i grunden för all vår verksamhet redan idag. Den genomsyrar vår verksamhet.

Remissfråga 2. Finns det vissa områden eller viss verksamhet som borde tillhöra grundutbudet i hela landet och därmed lyftas fram i alla avdelningar? I så fall vilken/vilka?

Svar: Funktionsrätt. Integrationsarbete. Arbete med nationella minoriteter.

Remissfråga 3. Ska SV satsa på att utveckla distansverksamheten eller konstatera att folkbildningens forum är det fysiska mötet?

Svar: Det ska finnas möjlighet att välja vissa digitala cirklar/kurser/kulturarrangemang för att säkerställa tillgänglighet och att vi når ut till fler.

Remissfråga 4. Ska SV öppna upp för asynkron, icke samtidig, folkbildning eller finns folkbildningens essens i det samtidiga mötet?

Svar: Folkbildningen kan ha olika former, både digitala och asynkront.

Remissfråga 5. Finns det anledning att utmana studiecirkeln som pedagogisk form? a. Om ja: Vad är anledningen/anledningarna till att studiecirkeln borde utmanas? b. Om ja: Är det någon verksamhet eller målgrupp som specifikt skulle behöva en annan pedagogisk form? c. Om nej: Vad är anledningen/ anledningarna till att den inte borde utmanas?

Svar: Studiecirkel som språkligt begrepp kan ifrågasättas, men pedagogiken i studiecirkeln, och studiecirkeln som form, är viktiga att behålla. Däremot kan det finnas andra typer av kurser etc som inte behöver följa studiecirkelformen – detta beror på den statliga styrningen naturligtvis. Anledningen till att studiecirkelformen är bra är att den fyller sitt syfte, därmed behöver den inte ändras. Men vi kan däremot bredda studiecirkelerbjudandet med andra typer av lärandeformer.

Remissfråga 6. Borde SV arbeta mer aktivt med att blanda grupper med människor från olika bakgrunder och från olika delar av samhället? a. Varför borde SV göra det? / Varför borde SV inte göra det? b. Vilka utmaningar ser ni med att göra det till ett tydligare uppdrag i all verksamhet?

Svar: Ja. För att bygga ihop klyftor i vårt samhälle och öka demokratin.

D. Vår interna organisation och hur vi samarbetar

Remissfråga 1. Borde avdelningarnas autonomi och självbestämmande stärkas alternativt hållas på samma nivå som idag eller borde SV sträva efter en större enhetlighet och ett mer likartat erbjudande i hela landet? a. Om autonomi ska stärkas alternativt vara på samma nivå som idag, vilka är i så fall de starkaste anledningarna till det? / Om enhetligheten ska öka, vilka är de starkaste anledningar till

det och på vilka sätt skulle det uttrycka sig? b. Finns det en undre gräns för till exempel antal anställda, geografiskt område, antal studietimmar eller liknande för att avdelningen ska kunna ha kapacitet att med hög kompetens och kvalitet utföra sitt uppdrag? c. Borde samarbete och arbetsfördelning mellan avdelningar öka eller är det viktigt att varje avdelning själv har en heltäckande kompetens?

Svar: a. Autonomi ska fortsättningsvis vara stark om det är det som gagnar bäst syftet och målen med folkbildningsuppdraget. Organiseringen ska vara optimal för att vi ska kunna utföra vårt uppdrag på bästa sätt.

b. Idag ser avdelningarna mycket olika ut. Det gör att också högsta operativa ledningen arbetar med olika typer av strategiska/operativa frågor beroende på organisationens storlek. En större enhetlighet i storlek hade underlättat för det kollegiala lärandet i alla chefsled och möjliggjort en mer strategisk diskussion.

c. Helst öka. Finns ingen anledning att alla bygger upp sin egen stab, stödfunktioner, HR, administration, chefsstöd etc. Samordningen behöver bli bättre och mer ändamålsenlig.

Remissfråga 2. Ska grund- och medlemsorganisationer ha större eller mindre möjlighet till påverkan i SV? a. Finns det anledning att se över sättet på vilket vi utser ombud till stämmor och väljer ledamöter till styrelser? b. Om det finns anledning till en översyn, vilka motiv finns det i så fall för det?

Svar: Ja/nej beroende på om detta gagnar syftet med folkbildningsuppdraget.

Remissfråga 3. Borde de som leder eller arbetar i SV i högre utsträckning representera de målgrupper vi vill finnas till för än vad som idag är fallet? a. Borde den samlade gruppen av förtroendevalda bättre representera de deltagare vi vill finnas till för, i så fall hur? b. Borde den samlade gruppen av medarbetare bättre representera de deltagare vi vill finnas till för, i så fall hur?

Svar: Rent allmänt bör mångfalden öka. Detta gäller både ledamöter, chefer och medarbetare. Ökad mångfald innebär ökad förståelse för olika målgruppers behov och situation vilket i sig kan leda till att folkbildningen kan nå ut till fler.

E. Vår finansiering

Remissfråga 1. Borde SV i större utsträckning ha marknadsmässiga priser, och därmed öka intäkterna, för erbjudanden till privatpersoner, föreningar och organisationer? a. Varför borde vi ha det? / Varför borde vi inte ha det?

Remissfråga 2. Ska SV i första hand utgå ifrån den verksamhet vi vill bedriva och söka finansiering för den eller ska SV i första hand utgå från statbidragsvillkoren och anpassa sin verksamhet efter dessa.

a. Vilka alternativa finansieringsmöjligheter ser ni i så fall är möjliga?

Svar: Avdelningarna har valt olika vägar, vissa har en organisation för externa uppdrag, andra har kompletterat med projekt. I båda fallen är avsikten att utveckla verksamhet och/eller stärka ekonomin alternativt organisera verksamheten mer ekonomiskt hållbart. Det vi inte pratar om så mycket är var gränsen går. Kan vi ta in projekt och uppdrag enbart för att stärka ekonomin eller vill vi att dessa skall stödjas av vår grundläggande idé och filosofi? Svaret på den frågan avgör i sin förlängning vad och vilka uppdrag och projekt vi engagerar oss i. Som ett exempel kan nämnas att SV Göteborg och Öckerö bedriver en omfattande SFI-verksamhet genom Alma folkhögskola vilket i kombination med vår breda så kallad lågtröskel-verksamhet för nyanlända och asylsökande skapar ett tydligt integrationsspår – en väg in i folkbildningen där olika bildnings- och utbildningsformer kompletterar varandra för individens bästa.